

PROKURATUUR

Harry Raudvere
raudvereharry@gmail.com

Teie: 28.03.2025 nr

Meie: 16.04.2025 nr RP-6-4/25/781-2

Vastus selgitustaotlusele

31.03.2025 registreeriti prokuratuuris Teie pöördumine, kus avaldate pettumust, et politsei lõpetas Väärteomenetluse seadustiku (VTMS) § 29 lg 1 p 1 alusel menetluse väärteoasjas 221024000006. Prokuratuurilt küsite nõu, et kuidas sellises olukorras edasi käituda.

Alustuseks selgitan Teile, et vastavalt prokuratuuriseaduse § 1 lg-le 1 on prokuratuur Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus, mis osaleb kuritegude tõkestamiseks ja avastamiseks vajaliku jälitustegevuse planeerimises, juhib kohtueelset kriminaalmenetlust, tagades selle seaduslikkuse ja tulemuslikkuse, esindab kohtus riiklikku süüdistust ning täidab muid seadusega prokuratuurile pandud ülesandeid. Eeltoodud kirjeldusest nähtuvalt ei tegele prokuratuur politsei poolt läbi viidava väärteomenetluse üle järelevalve teostamisega. Väärteomenetluste läbiviimisel pole prokuratuuril seadusejärgset rolli ja prokurör sellesse sekkuda ei saa.

Mõistan, et väärteomenetluse tulemus võib teis rahulolematust tekitada, kuid menetluse läbiviimise ja selle lõpetamise õigus on väärteomenetluse läbiviija ehk antud juhul Keskkriminaalpolitsei Korruptsioonikuritegude büroo pädevuses. Väärteomenetluse lõpetamise vaidlustamine toimub VTMS 10.peatüki 3.jao 6.jaotises märgitud korras. Vaidlustamine on võimalik üksnes seaduses ette nähtud tähtaja jooksul. Vaidlustamise tähtaja möödumisel lõpetamise otsus jõustub.

VTMS § 29 lg 1 p 3 alusel ei alustata (uut) väärteomenetlust kui isiku suhtes on sama teo kohta tehtud väärteomenetluse lõpetamise lahend. Sama põhimõtte kehtib ka kriminaalmenetluses (Kriminaalmenetluse seadustik (KrMS) § 199 lg 1 p 5). Seda põhimõtet tuntakse õiguskorras *ne bis in idem*-põhimõttena, mis on kirja pandud ka Eesti Vabariigi põhiseaduse §-s 23.

Kokkuvõtvalt selgitan, et süüteomenetluste (nii väärteo-kui kriminaalmenetluste) läbiviimine on reguleeritud Eesti Vabariigis vastava seadusega (VTMS ja KrMS) ning neid viivad läbi vastavat pädevust omavad ametiasutused. Menetlusosalised ja teatud juhtudel ka menetlusvälised isikud saavad oma õigusi realiseerida (sealhulgas esitada erinevaid kaebusi) seaduses ettenähtud korras. Nii väärteomenetlus kui ka kriminaalmenetlus ning neis tehtavad otsused alluvad kohtulikule kontrollile. Samas tuleb silmas pidada, et kohtuliku kontrolli saab taotleda (nt kaebuse esitamisega) üksnes seaduses ette nähtud korras ja tähtaja jooksul.

Te viitate oma selgitustaotluses, et meie riik on rajatud vabadusele, õiglusele ja õigusele. Nõustun sellega täiel määral ning minu poolt eelnevalt selgitatud menetlusotsuste tegemine, nende vaidlustamine ja jõustumine tuginevad nendele samadele väärtustele ehk menetlusi viiakse läbi, otsuseid tehakse ja nende peale saab kaevata üksnes seaduses ette nähtud korras.

MAJANDUS- JA KORRUPTSIOONIKURITEGUDE RINGKONNAPROKURATUUR

Lubja 4 / 10115 TALLINN / 694 4260 / info@prokuratuur.ee / www.prokuratuur.ee

Registrikood 70000906

Kui tehtud otsused on jõustunud, siis tuleb neid aktsepteerida, olenemata sellest kuidas me neisse isiklikult suhtume. Muul moel, kui seaduses ette nähtud korras, väärteomenetluses tehtud otsuseid vaidlustada ning neid ümber vaadata ei ole võimalik. Nagu ma eelnevalt selgitasin, siis prokuratuur ei teosta politsei üle järelevalvet väärteomenetlustes, vaid üksnes kriminaalmenetlustes.

Korruptsioonikuritegude büroo on oma vastustes selgitanud, et juhul kui Teil on põhjendatud kahtlused väärteomenetlust läbi viinud politseiametnike ebaseadusliku tegevuse kohta, on Teil võimalus pöörduda Politsei-ja Piirivalveameti sisekontrollibüroo poole. Lisaks on võimalik esitada kuriteoteade prokuratuurile. Kuriteoteate esitamisega seonduvalt rõhutan, et kuriteoteatena KrMS § 195 tähenduses ei saa käsitada üksnes kellegi subjektiivsele siseveendumusele tuginevat teavet. Kriminaalmenetluse alustamiseks või mittealustamiseks on nõutav, et teates sisalduksid nii teadaolevad kuriteole viitavad elulised asjaolud, kui ka põhjendused, miks arvate, et toime on pandud mõni karistusseadustiku eriosas nimetatud tegu. Seejuures on vajalik rõhutada õigusriigile omast põhimõtet, et kriminaalmenetluse alustamine ei saa põhineda oletustel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sirle Melk

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri
juhtivprokurör